



Stredný vek musíte jednoducho milovať

*Nikdy nie je neskoro stať sa tým,
kým by ste mohli byť.*

~ George Eliot

Hollywoodska filmová premiéra *Lásky na inzerát* sa konala v kine Cinerama Dome na Sunset Boulevard v Los Angeles. Som autorkou románu, podľa ktorého film natočili. Bola som nadšená, na plagátoch uviedli moje meno a dostala som štyri lístky na slávnostnú premiéru, čo znamenalo, že som sa na ňu mohla vybrať s manželom aj deťmi. Dokonca nám poskytli aj ubytovanie v hoteli Hollywood Roosevelt.

Nečakala som od toho však viac než zábavu a možno pukance zdarma. Spomínam si, ako som sa v ten deň vybrala popoludní s dcérou na prechádzku po Hollywood Boulevard, kde sme zašli do obchodov so suvenírmí. Kúpila som

si napodobeninu tašky Gucci v tvare psa a boa z ružových pierok, ktoré som mu uviazala okolo krku, a rozhodla som sa, že do tašky sa presne vojde výtlačok mojej knihy, takže si ju vezmem večer na premiéru. Zjavne som premýšľala ako turistka a nie ako spisovateľka, ktorá sa mala o niekoľko hodín zúčastniť uvedenia filmovej adaptácie svojho diela, lebo som si kúpila aj magnetku na chladničku s obrázkom a nápisom Hollywood.

Od iných autorov som počula veľa historiek z červeného koberca, ale jedna z nich mi obzvlášť utkvela v mysli. Povedal mi ju istý kolega spisovateľ, ktorého meno sa isto neobjavilo na filmovom plagáte, lebo na premiéru dostal iba dva lístky. Pozval teda svoju mamu. Keď nadišiel deň D, šofér limuzíny zastavil na konci červeného koberca, stiahol okienko a povedal, koho priviezol. Potom vyšiel z auta, otvoril autorovi predlohy a jeho matke dvere a moderátorka akcie do mikrofónu oznámila dlhému zástupu novinárov tlačiacim sa za povrazmi po stranách červeného koberca, že vystupuje autor.

„Toho nechceme,“ skonštatoval nahlas reportér kameramanovi. Aj ďalší novinári záporne krútili hlavami alebo ho jednoducho iba odignorovali. Autor a jeho mama rýchlo prešli po koberci a zmizli v útrobach kina.

Varovala som teda rodinu, aby ich to neprekvapilo, takže som si nerobila starosti. Najviac ma zaujímal samotný film. Gary David Goldberg, producent a režisér filmu, mi poslal každý nový draft scenára a tiež niekoľko promo videí, ale chcel, aby som si celý film pozrela až na premiére.

Bol skorý letný večer a slnko bolo stále neúprosne. Naša limuzína zastavila. Šofér stiahol okienko, povedal moje meno a že som autorka predlohy. Otvoril nám dvere a moderátorka ma ohlásila do mikrofónu. Bola som pripravená na to, že ma všetci odignorujú.

Nuž, ukázalo sa, že nielenže ešte nedorazili herci, ale že bostonské lokálne spravodajstvo, ktoré vysielal rovnaký vysielateľ ako stanicu Access Hollywood, požiadalo o moje zábery z premiéry, čo som, samozrejme, netušila.

„My ju chceme!“ zakričal ktosi zo štábu Access Hollywood. A pretože ma chcel Access Hollywood, konkurenčný Entertainment Tonight zvolal: „Aj my ju chceme!“ A Xtra tiež. A potom úplne každý.

Moderátorka ma sprevádzala okolo celého zástupu novinárov. „Čo hovoríte na to, že režisér Gary David Goldberg zmenil bernardína Matku Terezu z knižnej predlohy na novofunlandana vo filme?“ zvolala svoju otázku reportérka. „Nevadilo by mi to, ani keby z nej urobil vačicu,“ odvetila som.

A tak som kráčala po červenom koberci, ktorý bol vlastne zelený, lebo šlo o umelú trávu v duchu psieho tematického večera, a odpovedala som na otázky reportérov. Keď som skončila, moderátorka ma vzala bokom, aby ma informovala, že ak chcem, môžeme to ukončiť, lebo sa vystriedali všetci zástupcovia najväčších médií.

„Žartujete?!“ reagovala som. Pozhovárala som sa s úplne každým, dokonca aj s chlapíkom na konci radu, ktorý reprezentoval, tuším, nejaké singapurské noviny. Na červenom koberci som dohromady poskytla 35 rozhovorov! Paparaci dokonca volali moje meno „Claire, Claire“ a fotili ma, keď som sa na nich pozrela. V istej chvíli som sa ich dokonca spýtala, či sú skutočnými paparacmi, lebo sa mi zdali oveľa milší, ako sa o nich rozprávalo.

Nasledujúci deň som našla na obálke časopisu Hollywood Reporter svoju fotografiu, ako držím svoju fejkovú kabelku v tvare psa, z ktorej trčala moja kniha. A v článku, ktorý citovali stovky a stovky ďalších redakcií, Michael Cidoni napísal, že za celých 25 rokov, čo píše o hollywoodskych premiérach, ešte nestretol autora, ktorý by si to tak užil ako ja. A, samozrejme, že všade napísali aj toto: „Autorke knihy *Láska na inzerát* Claire Cook by nevadila ani vačica!“

To všetko sa stalo v čase, keď som dovŕšila 50 rokov, čo v hollywoodskom meradle predstavuje aspoň 82. Moja mediálna sláva na zelenom koberci netrvala dlho, ale ani som to v žiadnom prípade nečakala. Veď o minútu, dve, mohli prísť herecké hviezdy – Diane Lane, John Cusack, Christopher Plummer, Elizabeth Perkins, Stockard Channing – a reportéri by svoju pozornosť okamžite zamerali na nich. Lenže mne sa naskytol malý priestor a v ňom obrovská príležitosť povedať pár slov o mojich knihách a keď sa niečo také stane, musíte po tom okamžite skočiť a využiť to.

Nakoniec som sa so svojou trpiacou rodinou dostala do kina – a mala som pravdu; nielenže nám dali pukance zdarma, ale aj limonádu, obslúžili nás pekní čašníci v smokingu. Dokonca nás usadili do prvého radu na balkón medzi hercov.

Pred premietacie plátno vyšiel Gary a povedal: „Nik z nás by tu dnes nebol, nebyť Claire Cook a jej skvelého románu. Zo začiatku som bol jej fanúšik, ale rýchlo sa z nás stali blízki priatelia a dnes ju považujem za jednu z mála ľudí na svete, na ktorých sa môžem spoľahnúť, že mi vždy povedia pravdu, a to tým najláskavejším spôsobom.“ Niekoľko hercov za mojím chrbtom podporilo jeho slová. Môj pohľad sa stretol s Dermotom Mulroneym, ktorý ukazoval palcami nahor. Ohromilo ma to. Bola som uchvátená. Bola to jedna z najkrajších chvíľ môjho života.

Veď iba pred piatimi rokmi som sedela ráno o pol šiestej so skupinou matiek (a niekoľkých skvelých otcov), ktoré vodili deti na plávanie. Moja dcéra plávala tam a späť, tam a späť v bazéne za presklenou stenou a absolvovala tak prvý z dvoch každodenných tréningov, ktorým odštartovala svoj školský deň a ja zas svoj pracovný deň ako učiteľka.

Rozhovory rodičov počas tejto skorej rannej hodiny, keď sme sedeli so zalepenými očami, zvierali v dlaniach polystyrénové poháriky s kávou a pozorovali deti, sa točili okolo tréningov, športových výsledkov a rýchlosti, kto mal perfektne načasovanú formu, komu, naopak, hrozilo, že ju do majstrovstiev nevydadí, či dokonca by sa mohol kvalifikovať na olympiádu. Mlčky som počúvala a odrazu mi to došlo, bolo to ako zásah prílivovej vlny v bazéne – potrebovala som robiť niečo iné, potrebovala som nový život. Pociťala som, že starnem a že mi hrozí, že svoj život prežijem bez toho, aby som sa čo i len pokúsila o to, o čom celý život snívam – že napíšem román. Odrazu bol strach z toho, že žiadnu knihu nenapíšem, oveľa páľčivejší než potlačanie obáv, otáľanie a vlastný proces písania.

A tak som nasledujúcich šesť mesiacov počas dlhej zimy v Novom Anglicku až do jari sedela v malej dodávke pred športovou halou a počas plaveckých tréningov dcéry som napísala svoj prvý román. Práva som predala prvému vydavateľovi, ktorý mal záujem prečítať si ho. Mnohým talentovaným autorom trvá veľmi dlho, kým sa im podarí predat' skvelú knihu, takže som mala asi šťastie. Možnože keď otáľate tak dlho ako ja, potom musíte niektoré hrozné štádiá na svojej ceste preskočiť a jednoducho mať poriadny ťah na bránku. Alebo sa na to dá pozrieť aj tak, že po celý čas mi v ceste stáli len tri prekážky: ja, ja a ja.

Môj prvý román vyšiel, keď som mala 45 rokov. A nielenže som sa v päťdesiatke prešla po hollywoodskom červenom koberci, lebo môj druhý román *Láska na inzerát* sfilmovali, ale dnes som autorka jedenástich bestsellerov, rovnako ako aj mojej prvej nebeletristickej knihy s názvom *Nikdy nie je neskoro*. Nie je veľa takých dní, kedy si nepovzdychnem a nepomyslím, že takmer som sa pripravila o túto životnú dráhu.

Všetko je možné. Nikdy nie je príliš neskoro.

~ CLAIRE COOK

2
Slepačia Polievka
pre Dušu

Zdolať gigant Provensálska

*Cesta k cieľu vás od neho nikdy neoddeľuje;
je jeho podstatnou súčasťou.*

~ Charles de Lint

„**Á**no,“ toto jednoduché slovo vyslovené za sprievodu úsmevov a slz počas teplého júnového popoludnia mi zmenilo život. Nie, nešlo o moju svadbu. S manželom sme už boli šťastne svoji dvadsaťosem rokov a zvykli sme si na pohodlie v našom opustenom hniezde s dvomi teriérmi. Tešili sme sa z prechádzok po lese a práve sme sa začali venovať rozpoznavaniu divo rastúcich kvetov, nášmu novému koníčku. Tiež sme si zvykli na svojich dvanásť kíl, ktoré každý z nás pribral, čo nám pri fotografovaní kvetov nijako neprekážalo.

Svadobný pár tvorili dvadsiatnici. Boli sme rodinní priatelia, ale nikoho ďalšieho sme na svadobnej hostine nepoznali. Vybrali sme si stôl s ďalšími

dvomi dvojicami a vzájomne sme sa predstavili. Manželia boli dlhoroční priatelia, ktorí sa každoročne stretávali, aby utužovali vzájomné priateľstvo. Počas predjedla a dezertu sa nám zdôverili so svojím plánom absolvovať cyklistický výlet po Provensálsku na juhu Francúzska, ktorý chceli odštartovať na Sviatok práce.

Výlet zahŕňal rôznu náročnosť cyklistiky, hoci najťažším úsekom bol, samozrejme, výjazd na kopec Mont Ventoux, známy ako „gigant Provensálska“, čo je tiež vrcholom podujatia Tour de France. Básnili o obedoch vo viniciach, nocľahoch v starých zámkoch a skvelých pokrmoch. Čím viac o tom hovorili, tým sme sa viac nadchýnali. Po niekoľkých pohároch vína sme boli s manželom úplne pobláznení. Keď som sa o tom nasledujúci deň zhovárala s pracovníčkou cestovnej kancelárie, bolo jasné, že ide o výlet pre vytrénovaných cyklistických nadšencov. Opýtala sa ma: „Akej veľkosti je váš bicykel? Aký stupeň stúpania zvládáte?“ Po dlhej odmlke som odvetila: „Nie som si istá“, čo v preklade znamenalo: „Na bicykli sme nesedeli dobrých dvadsať rokov!“ Ale ochotná agentka s nami uzavrela zmluvu a ja som celá šťastná manželovi oznámila, že sa ide na dovolenku.

Každý deň sme mali na bicykloch spoznávať Francúzsko. Vlastne šlo o to, aby sa človek naraňajkoval, potom si energicky vyšliapal do viníc, kde si dal obed a ochutnal víno, a ďalšia trasa viedla ďalej na kopec do hotela, kde bola večera a nocľah. Mala som si uvedomiť, aké kopce nás čakajú, vediac, že Provensálsko sa nachádza na úpätí Álp. V sprievodcovi k našej dovolenke sa písalo: „Začneme krátkym zostupom a potom budeme pokračovať vytrvalým stúpaním...“

Po niekoľkých bezsenných nociach, v ktorých ma neustále prenasledovalo vytrvalé stúpanie, sme oprášili staré horské bicykle našich synov a vyrazili do lesoparku. V ňom je obľúbená sedemkilometrová trasa okolo jazera a mnoho cestičiek stúpajúcich na okolité kopce. Ako sme krúžili okolo jazera, rovinatá cestička nám už nepripadala veľmi rovná, lebo šlo vlastne o dlhé, veľmi pozvoľné stúpanie, na ktoré som úplne zabudla. Točila som pedálmi na najmenšom prevodovom stupni a celá spotená som sa snažila pomaly stúpať.

Zdalo sa mi, že mi to celkom ide, až kým ma nezačali predbiehať peší turisti. Manžel žartoval, že ľudia s palicami ma nemohli predbiehať, lebo moje predné koleso šlo raz doľava a vzápätí doprava, ako som sa snažila udržať rovnováhu a nespádnúť. Často som zastavovala, aby som sa vydýchala a napila vody

z fľaše. Mala som vážne problémy. Veď keď som naposledy bicyklovala, šla som po rovinke, kadiaľ kedysi viedla železničná trať. A ak si dobre spomínam, po 25 kilometroch som bola úplne hotová. A teraz o dvanásť kíľ ťažšia a o dvadsať rokov staršia chcem zdolať každodenných 40 až 60 kilometrov cez poriadne francúzske kopčiská? Panebože, kde som stratila svoju príčetnosť?

Mám však dve základné črty – som tvrdohlavá a šetrná. Výlet som teda prijala ako výzvu, nehovoriac o tom, že už sme ho zaplatili. S manželom sme si teda predsavzali, že za tri mesiace dostaneme naše ochabnuté telá do formy. Môj muž strávil dlhé hodiny nad mapami, meral vzdialenosti, nadmorskú výšku, stúpanie, zatiaľ čo ja som zbavovala našu špazu sladkostí, pochutín a nezdravých snackov. Minimálna úroveň, ktorú sme si mohli na výlete po Provensálsku zvoliť, predstavovala 45 kilometrov každodennej trate s celkovým prevýšením 1 100 metrov.

Manžel našiel pätnásťkilometrovú trasu s prevýšením 350 metrov, ktorú sme si zaumienili zdolať v rámci tréningu každý deň trikrát. Začali sme tiež pozorovať iných cyklistov v parku. Všimli sme si tri veci: všetci nosili elastické krátke nohavice, mali malé zadky a štíhle pevné nohy s vykreslenými lýtkovými svalmi. To prvé bolo ľahké. Vyhrabali sme staré elastické šortky, v ktorých pretekali naši synovia na strednej v školskom cyklistickom družstve. Začala sa naša premena. Keď si oblečiete obtiahnuté oblečenie na verejnosti, pričom sa inokedy snažíte pod džínami ukryť všetky svoje špekáčiky, dostanete poriadnu motiváciu schudnúť.

Potom sme predali staré horské bicykle, na ktorých prestali fungovať prehadzovačky, kúpili sme si cestné bicykle a naučili sa, že prevody sa menia stlačením rovnej páky ako pri brzdení, pedále sa kupujú osobitne a „bez klipsov“ znamená, že sa podrážka topánok vloží do klinu na nášlapných plochách. A keď vám niekto povie, že pravdepodobne niekoľkokrát spadnete, kým si na takéto pedále zvyknete, verte mu, lebo je to tak.

Naše leto sme úplne podriadili bicyklovaniu. Hneď ako vykuklo ranné slnko, vyrazili sme ešte pred prácou na náš okruh. Po práci sme v parku odjazdili niekoľko ďalších kilometrov. Po niekoľkých týždňoch som potrebovala pár prestávok. Môj široký zadok sa zúžil a jedného dňa, keď manžel bicykloval predomnou, som sa zahľadela na jeho nohy a vyhlásila som: „Máš vyrysované lýtkové svaly!“ Pomaly sme sa začali meniť na skutočných cyklistov. Po vyše mesiaci ma už predbehovalo menej cyklistov a ja som si vychutnávala zriedkavé príležitosti,

keď sa mi podarilo presvišťať okolo mladšieho cyklistu. Predstavovala som si, ako si hovorí: „Fakt ma práve predbehla stará pani?“

Po dvoch mesiacoch sa naše rozhovory točili okolo nadmorskej výšky, prevýšení a stupňov stúpania. Stali sa z nás majstri v oprave defektov, obliekaní sa do dažďa či studeného počasia a konzumovaní proteínových tyčínok za jazdy. Kopce sme už zaradili do každodenných tréningov. Keď ma na protest rozboleli svaly na stehnách, pomyslela som si – zas o krôčik bližšie k zdolaniu Mont Ventoux.

Koncom augusta sme si začali viac veriť a na Mont Ventoux sme už hľadeli ako na reálnu možnosť.

Počas prvého dňa dlho očakávaného výletu po Provensálsku sme náš štart rýchlo zanechali v prachu diaľky. Po štyroch dňoch sme sa usmievali na vrchole Mont Ventoux, čo sme oslávili fotografiou so zdvihnutými bicyklami nad hlavou. Niektorí ľudia sa domnievali, že po návrate už nebudeme chcieť bicykle ani vidieť. Ale mám pre nich jeden odkaz: tento víkend sme prekročili našich prvých tisícpäťsto kilometrov na bicykli, pričom v prvý deň sme odjazdili 120 kilometrov v kopcovitom teréne a druhý 150 kilometrov.

Výlet na Mont Ventoux nám nezmenil iba telá. Obnovili sme si tiež manželský sľub a vytvorili výnimočné puto tým, že sme prijali výzvu, prestali sa vnímať ako seniory a začali sa tešiť na nové, vzrušujúce, spoločné dobrodružstvá.

Tá dávna júnová svadba nám pomohla povedať „áno“ takému množstvu možností, ako sme si ani nepredstavovali.

~ DAWN A. MARCUS

